

RESUM D'ACTIVITATS

Any 2021

Institut Català d'Ornitologia

TAULA DE CONTINGUTS

Oficina Catalana d'Anellament.....	4
Projectes de seguiment.....	6
Atles dels ocells nidificants d'Europa.....	6
Nou Atles dels ocells nidificants de Catalunya.....	8
El SOCC.....	11
Projecte SEGRE.....	16
SYLVIA.....	18
Projecte MIGRACIÓ.....	18
Projecte ORENETES.....	19
Projecte NIUS.....	20
Ocells dels Jardins.....	21
Projecte BiObserva.....	22
El Comitè Avifaunístic de Catalunya (CAC).....	23
Ornitho.cat.....	24
EuroBirdPortal (EBP).....	26
Altres projectes i iniciatives.....	28
Estació Biològica del Montseny.....	28
Programa de recerca i conservació al Zoo de Barcelona.....	29
La problemàtica de les col·lisions dels ocells en edificis.....	30
Pla de Conservació de la Xarxa de Parcs de la Diputació de Barcelona.....	30
Relacions institucionals.....	30
Col·laboració amb la Generalitat.....	30
Col·laboració amb altres institucions.....	30
Altres relacions institucionals i acadèmiques.....	30
Formació.....	31
Cursos i sortides.....	31
Recerca.....	31
Web i publicacions.....	32
L'Abellerol.....	32
La Revista Catalana d'Ornitologia.....	33
El Web i el Butlletí electrònic.....	33
Butlletí electrònic Al Vol.....	33
Xarxes socials.....	33
Iniciatives socials i organització interna.....	35
Evolució del nombre de socis.....	35
Vocal del soci.....	35
Botiga ICO.....	35
Viatges ICO.....	36

DBF	36
Comptes 2021	38

Oficina Catalana d'Anellament

El balanç ICO de 2021 suma un total de 80.871 anellaments de 122 balanços. A més, cal afegir 22 balanços amb 2.109 anellaments que corresponen a ocells anellats fora de Catalunya amb anelles Aranzadi. Un cop més, la majoria de les captures provenen de projectes de seguiment estandarditzats. Cal destacar que amb les dades d'aquest any se superen els 2 milions d'ocells anellats a Catalunya des de l'inici de l'activitat el 1975 com a Grup Català d'Anellament i més endavant com a Institut Català d'Ornitologia.

L'any 2021 es van tramitar 516 recuperacions. D'altra banda, es van respondre les consultes de lectures d'anelles de PVC anellades per l'ICO i/o anellades per altres grups i observades a Catalunya. En aquest sentit cal destacar el gran augment de lectures propiciades pel seguiment rutinari d'ornitòlegs especialitzats en aquàtiques i particularment en làrids.

Durant 2021 s'han entrat 11.033 registres al web marquesespecials.cat, dels quals 2.560 són anellaments i 8.473 de condició diferent (Taula). Aquesta eina facilita la tramesa d'informació de les lectures d'ocells portadors de marques d'identificació visual i el llistat dels historials de forma gairebé immediata quan són d'ocells anellats a Catalunya.

Condició	Total
Anellament	2560
Control	414
Desconeguda	2
Mantinguda en captivitat (centre recuperació)	10
Morta (fa menys d'una setmana)	32
Morta (fa més d'una setmana)	14
Morta (no se sap des de quan)	12
Observada viva	7977
Trobada ferida i alliberada	5
Trobada ferida i no alliberada	7

Nombre de lectures entrades al portal de marques especials segons el tipus de condició (n=11.033).

D'entre les espècies amb més lectures cal destacar el gavià argentat (1.693), la cigonya blanca (1.652), la gavina vulgar (1.316), la gavina corsa (633), el voltor comú (507) i l'esplugabous (392).

Nou remitent ICO-Barcelona (ESC)

L'1 de gener de 2021 es va posar en funcionament el nou remitent d'anelles ICO, Barcelona, Museu de Ciències Naturals. Correspon a l'OCA l'adquisició i repartiment dels diferents models d'anelles metàl·liques oficials. Aquestes anelles es reparteixen gratuïtament entre els anelladors prèvia petició i amb la màxima celeritat per assegurar el calendari de treball dels projectes en curs. Durant l'any 2021 es van adquirir un total de 414.000 anelles de 25 models diferents i es van repartir un total de 334 comandes amb 270.268 anelles.

Reglament Intern i Comitè d'Anelladors

Durant l'any 2021 el Comitè d'Anelladors (CAN) ha estat format pels membres següents :

Marc Illa (coordinador)
Joan Aymerich
Carles Barriocanal

Miquel Boix
Raül Calderón
Oriol Clarabuch
David Giralt
Xavier Tomás

L'aspecte més rellevant de 2021 ha estat l'organització del primer curs de reciclatge i la revisió dels nous models d'anelles recomanats per espècie.

El banc de dades

Actualment el banc de dades d'anellament compta amb 2.305.383 registres informatitzats que corresponen a les dades de tots els balanços d'anellament històrics de 1975-2021: els procedents dels projectes SYLVIA (285.421 registres) i MIGRACIÓ (580.052 registres) és a dir, en total, prop del 38% (865.473) de les dades del banc té estàndard ampliat. Durant 2021 s'han gestionat un total de 11 consultes relatives a diferents aspectes del banc de dades de l'ICO.

Proves d'accés a anellador

Les proves d'accés a anellador van tenir lloc al juliol (primera convocatòria) i al desembre (segona convocatòria). En total es van presentar 10 persones a la prova d'auxiliar i totes van superar-la satisfactòriament. Així mateix, es van presentar 6 persones a la prova d'expert, de les quals 3 van superar-la.

1r curs de reciclatge per a anelladores i anelladors experts

El passat 27 de novembre es va realitzar a Tiana el primer curs de reciclatge per a anelladores i anelladors experts amb l'assistència d'unes 50 persones. L'objectiu d'aquests cursos és el de crear un punt de trobada, exposar i debatre temes d'interès per tal de millorar la informació que obtenim entre tots. Els cursos no superaran un dia de durada, i es realitzaran en format de trobada d'anellament amb una part pràctica d'un dia sencer i també en format "flash", trobada exclusivament per a la realització d'un curs de contingut teòric.

Aquesta és la primera trobada en format "trobada d'anellament", d'un dia de durada. A partir del 2022, es realitzaran dues edicions del curs de forma anual. L'any 2024 serà el primer any en què a totes les persones que vulguin renovar un permís d'anellament de tipus expert se'ls hi requerirà haver realitzat almenys un curs una vegada durant els darrers 3 anys anteriors. Recordem que per a aquelles persones amb una activitat d'anellament molt restringida (p.ex. perquè només treballen amb unes poques espècies), podran demanar permisos específics sense perdre la seva condició d'anelladors/es experts/es específics.

El primer curs de reciclatge per a anelladors experts es va realitzar el passat 27 de novembre a Tiana i va aplegar unes 50 persones.

Projectes de seguiment

Atles dels ocells nidificants d'Europa

L'Atles dels ocells nidificants d'Europa 2 (EBBA2) és un projecte de l'*European Bird Census Council*. Sergi Herrando (ICO), Petr Vorisek (Societat Txeca d'Ornitologia) i Verena Keller (Institut Suís d'Ornitologia) han estat els coordinadors del projecte. Dins el nòdul de coordinació de l'ICO també donen suport tècnic a l'atles David Martí, Martí Franch, Marc Anton i David Garcia. Finalment, en Lluís Brotons, la Magda Pla, el Dani Villero i l'Alejandra Morán han col·laborat estretament amb ICO donant suport al projecte des del CREA i el Centre Tecnològic Forestal de Catalunya.

EBBA2 ha donat lloc a dos productes, un llibre, publicat i presentat el Desembre de 2020 i un web, publicat a principis de 2022 i elaborat essencialment durant l'any 2021. Durant aquest any, l'elaboració del web del projecte ha estat realitzada des de l'ICO amb el suport del CREA, des d'on la Nora Soler ha portat a terme les tasques de disseny d'aquest producte.

El web d'EBBA2 (<https://ebba2.info/>) ha estat redactat íntegrament en anglès. Té una pàgina d'inici amb informació clau sobre el projecte (Figura 1), una secció de mapa interactiu (Figura 2), una sèrie de seccions d'acompanyament (*About, Outputs, Data Request, FAQ and Donate*). *About* proporciona informació sobre l'organització del projecte EBBA2 (incloent patrocinadors, metodologia, resultats i el llibre), així com sobre el projecte EBBA1 i els recents atles nacionals publicats a Europa. *Outputs* mostra exemples de productes que ja han utilitzat les dades EBBA2 en atles, articles de recerca, informes tècnics i articles populars. Finalment, *FAQ* proporcionen informació per a l'ús i la interpretació adequats de les dades EBBA2. Totes les institucions i persones que han donat suport al projecte es mostren al web. Finalment, es va implementar una àrea d'usuaris que és especialment important per als coordinadors nacionals perquè poden visualitzar i descarregar les dades que van proporcionar per a EBBA2. Aquesta àrea també permet als científics i als responsables polítics fer sol·licituds de dades i seguir l'estat de les seves sol·licituds i, en darrera instància, descarregar les dades.

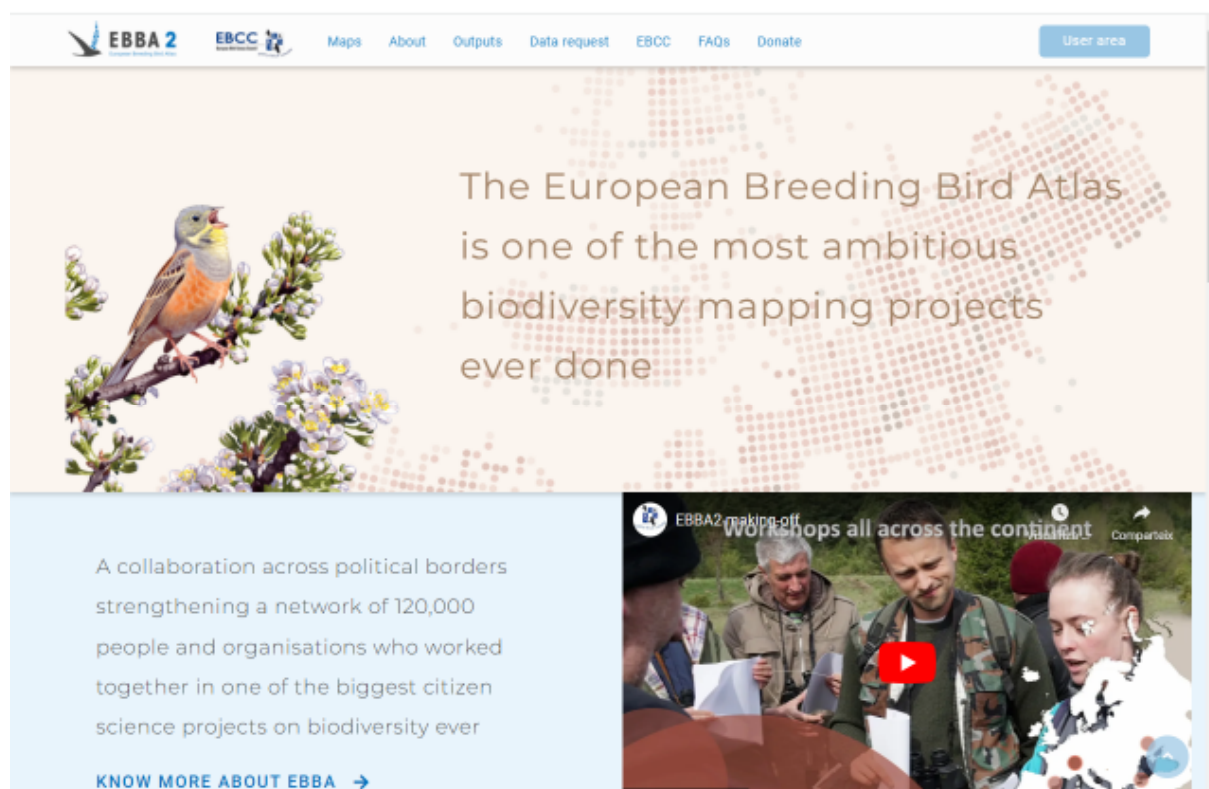

Fig. 1. Pàgina d'inici amb informació clau sobre el projecte (<https://ebba2.info/>).

Fig. 2. Visor de mapes. Imatge del mapa d'abundància EBBA2 combinat amb el mapa de model 10km per al còlit ros *Oenanthe hispanica*. La versió en línia d'EBBA2 permet combinar diversos mapes per a una espècie determinada.

La versió web EBBA2 permet a l'usuari navegar pels mapes de distribució europeus de tots els ocells

reproductors, ampliar per veure detalls sobre la presència i l'abundància de la població nidificant, combinar mapes d'una determinada espècie en la mateixa vista o viatjar fins als anys 80 per veure la distribució que tenia quan es va fer el primer atlas europeu (EBBA1) i com ha canviat des de llavors. També hi ha disponible una selecció de mapes multi-espècies per veure els patrons generals de riquesa d'espècies a Europa i com han canviat en les últimes dècades. Els dibuixos de les espècies que es mostren al llibre han estat adaptats per a la seva visualització a la xarxa gràcies al generós acord dels nombrosos il·lustradors del projecte. També està disponible informació sintètica sobre l'estat de la cria, el nombre de quadrats i el canvi de distribució des de l'EBBA1.

És important destacar que el lloc web i el llibre es complementen. Aquesta versió web mostra tots els mapes d'EBBA1 i EBBA2, inclosos els que no s'han pogut publicar al llibre per motius d'espai. Tanmateix, els textos d'espècies i els capítols generals que només es troben al llibre proporcionen informació addicional que és important per a la correcta interpretació dels mapes.

Nou Atlas dels ocells nidificants de Catalunya

El tercer Atlas d'ocells nidificants de Catalunya, juntament amb els dos anteriors (el primer del període 1975-1983 i el segon del període 1999-2002) representa una de les fonts principals sobre la distribució, els canvis en la distribució al llarg del temps i les poblacions d'ocells de Catalunya, fruit del treball de camp de l'atles dut a terme entre 2015–2018 i la seva anàlisi conjuntament amb nombroses fonts de dades recopilades arreu del territori. Aquestes obres són elements essencials del Reporting de la Directiva Ocells, el que significarà una millora considerable en el proper període de Reporting 2019-2024.

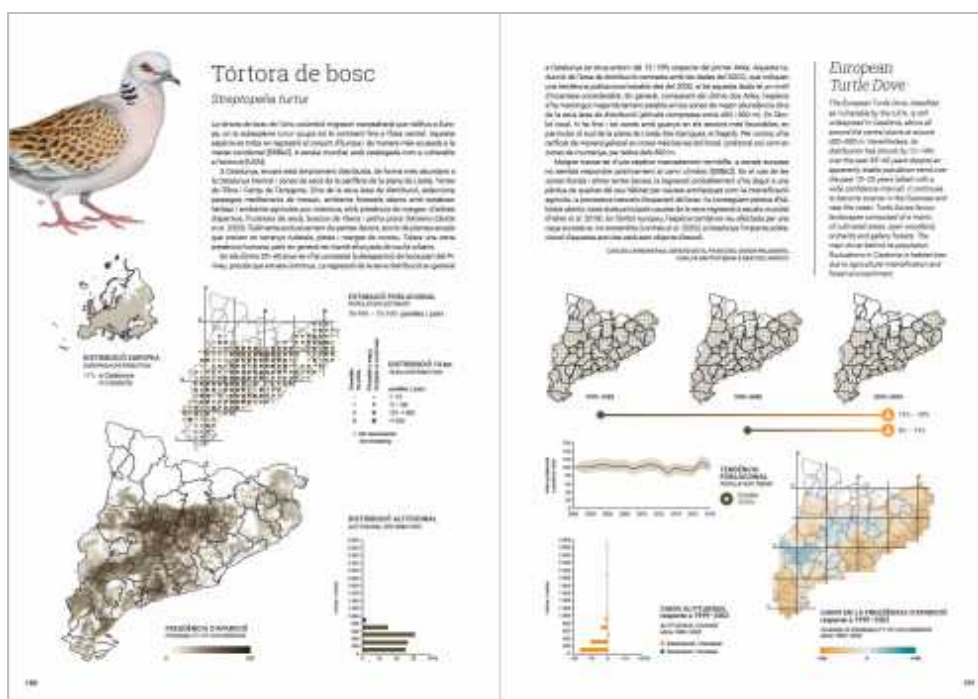
L'Atlas s'ha dut a terme gràcies al suport del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural i de la Fundació Barcelona Zoo. En aquest projecte hi ha treballat essencialment Sergi Herrando, Martí Franch i Marc Anton a l'equip editor, a més de Raül Aymí, Gabriel Gargallo, David García i David Martí en diferents tasques de gestió i anàlisi de dades, producció de gràfics i edició de textos. A més, i especialment durant el 2021, tot l'equip tècnic de l'ICO i altres persones han participat d'una manera o altra a desenvolupar el projecte. Des del CTFC i el CREAF, Lluís Brotons, Dani Villero i Magda Pla han col·laborat tant en l'equip editor com en l'anàlisi i producció de mapes.

En el marc de l'Atlas es van prospectar els 384 quadrats de 10x10 km del territori català, duent a terme mostratges estandarditzats i cercant evidències de reproducció de totes les espècies reproductores a cada un. Hi van aportar informació 1.275 persones, 530 de les quals ho van fer de manera més activa ja sigui fent-se responsables de la prospecció de quadrats de 10x10 km, d'itineraris SOCC, o aportant un volum considerable d'evidències de reproducció a través d'Ornitho.cat. Després del treball de camp, entre 2019 i 2020 es va concentrar la major part de la feina de revisió i anàlisi de dades, i durant el 2020 la redacció de textos de les espècies per part de 182 autors.

El 2021 s'ha assolit la fase final del projecte, culminant amb la presentació de l'Atlas. A principis d'any es van fer les anàlisis finals, incorporant totes les correccions de dades i mapes aportades pels autors dels textos de les espècies. Amb els resultats definitius, es va fer l'edició final dels textos d'espècies, garantint la coherència amb les dades i elements gràfics, i també la coherència d'estil entre els textos de totes les espècies, i es va generar el material gràfic final del llibre: prop de 1.500 mapes i 500 gràfics. Finalment es van redactar els capítols generals d'introducció, metodologia i resultats, i els apèndixs, amb tot el material gràfic corresponent. En paral·lel, el 2021 ha concentrat tot el treball editorial: el disseny de la maqueta del llibre, l'entrega de tot el material final entre juny i juliol, les revisions de galerades de tot el llibre un cop maquetat i, finalment, l'entrada del llibre a impremta a principis d'octubre i la seva publicació l'última setmana de novembre de 2021.

Portada de l'Atles.

Exemple de fitxa d'espècies de l'Atles.

El 2 de desembre de 2021 es va presentar l'Atles a l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya, a Barcelona, amb la presència dels autors i representants de les principals entitats que han col·laborat i donat suport al projecte, entre ells el Director General de Polítiques Ambientals i Medi Natural, la Fundació Barcelona Zoo i el president de l'ICO, i més de 150 assistents. Posteriorment es van fer diferents presentacions repartides pel territori, començant per Vic i Girona durant el desembre de 2021.

Presentació de l'Atles a l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya

S'ha fet un esforç molt especial en la divulgació del projecte al gran públic a través dels grans mitjans de comunicació. Per això, es va elaborar una nota de premsa conjuntament amb l'equip de comunicació del CREAF que va resultar en l'aparició de l'Atles als principals mitjans de comunicació catalans, tant de premsa impresa, a La Vanguardia, El País, El Periódico i l'Ara, entre d'altres, com en ràdio i televisió, amb espais dedicats a Catalunya Ràdio i a TV3, per citar-ne alguns.

Notícia sobre l'Atles a La Vanguardia

Cal destacar l'èxit d'acollida de l'Atles, amb una primera tirada de 1.200 exemplars que s'ha esgotat a finals de 2021, en poc més d'un mes de vendes. Gràcies a aquest fet l'editorial Cossetània en fa una segona impressió de 1.200 exemplars a principis de 2022.

El SOCC

La col·laboració entre el Departament de Territori i Sostenibilitat i L'ICO permeten, un any més, mantenir el Seguiment d'Ocells Comuns Catalunya (SOCC), que en aquests moments és un dels principals programes de seguiment de biodiversitat a escala catalana i dona resposta a nombroses demandes d'informació per a la presa de decisions, tan a escala de país, com en àmbits més locals.

Durant el 2021 es van produir alguns canvis en l'equip de coordinació del SOCC. Així, en Sergi Herrando va continuar en el projecte des del vessant més científic, Marc Anton va assumir la coordinació de l'equip de treball, David Garcia va passar a encarregar-se de les qüestions tècniques relacionades amb la base de dades i l'anàlisi de resultats i es va contractar a Elisenda Peris que es va incorporar a primers de setembre, per coordinar la tasca dels col·laboradors i la relació amb les administracions.

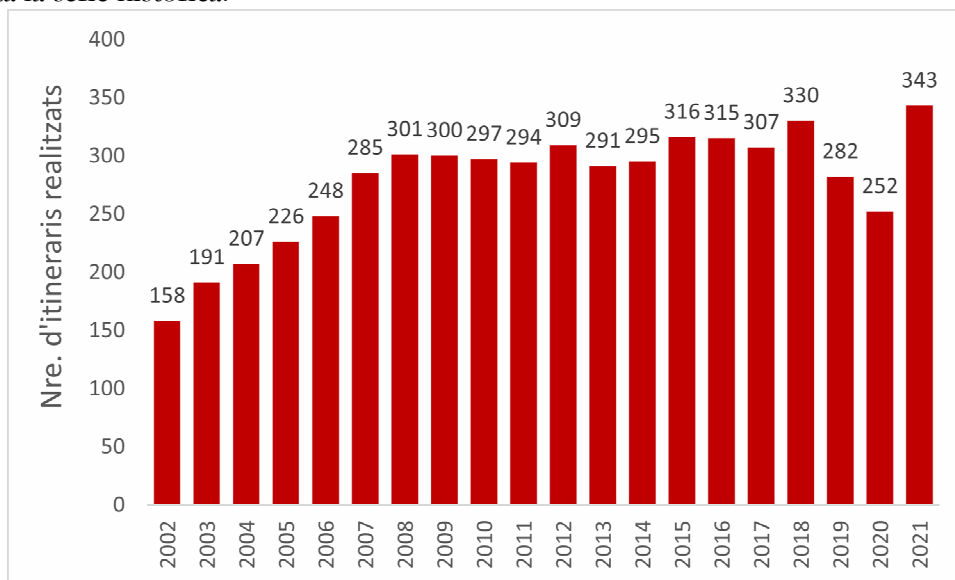
Durant el 2021, el SOCC va arribar a la seva dinovena temporada i les activitats que es van dur a terme durant l'any van ser:

- Coordinació i administració general del projecte, entesa com la que afecta d'una manera o altra a tots els agents que s'interessen pels seus resultats (exclosos els propis col·laboradors de camp que estan representats en el següent apartat). Això inclou posar a disposició d'aquests agents les dades quan així es considera oportú, com per exemple posar-les al servei dels diferents serveis de l'administració catalana, del sistema de monitoratge d'ocells pan-europeu (<https://pecbms.info>) o del Global Biodiversity Information Facility (GBIF). També s'han gestionat les dades conjuntament amb les necessitats de recerca, com ara les investigacions sobre el canvi en els sons a escala global (vegeu <https://www.nature.com/articles/s41467-021-26488-1>) o els efectes del canvi climàtic en les poblacions dels ocells a Europa (vegeu <https://besjournals.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/1365-2656.13433>).
- Promoció i comunicació amb col·laboradors. Aquest any, s'ha continuat amb la comunicació regular amb tots els col·laboradors del projecte a través del correu electrònic, el telèfon, i de les xarxes socials Twitter i Instagram, però s'ha fet un esforç extra per impulsar la promoció del projecte i revertir la tendència a la reducció del nombre de col·laboradors dels dos anys anteriors. Així, es va fer un directe a Instagram per donar a conèixer el projecte abans de la temporada de primavera que va afavorir l'entrada de força col·laboradors nous, durant el novembre es va tornar a promocionar el projecte a les xarxes per tal de cobrir aquells itineraris dels que teníem una sèrie de dades històriques llarga, però que per diferents motius s'havien donat de baixa al llarg dels últims anys amb el que hem recuperat un bon nombre d'itinerari i al setembre es va incorporar una nova persona a l'equip de l'ICO per assumir la coordinació del SOCC i els projectes de seguiment que durant els mesos de setembre i octubre va dur a terme una campanya de contacte individual amb cada col·laborador. Per complementar aquesta comunicació també s'han enviat un total de 3 butlletins (un per mes des del setembre) per anar informant de novetats i fer recordatoris respecte l'entrada de dades i la metodologia i el 25 de novembre es va fer una jornada on-line per a repassar metodologia i resoldre dubtes com a tret de sortida dels censos d'hivern, enfocada sobretot, a les noves incorporacions.

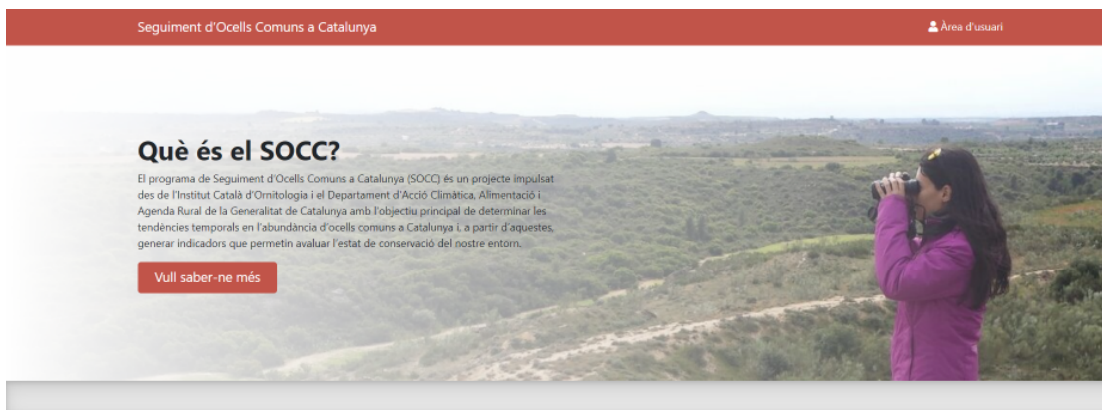

Butlletins del SOCC enviats als col·laboradors durant els darrers mesos de 2021.

- Recopilació, gestió, validació i anàlisi de les dades dels col·laboradors del SOCC. De la temporada de nidificació de l'any 2021, s'han recollit censos de 343 itineraris que és el valor més alt de tota la sèrie històrica.

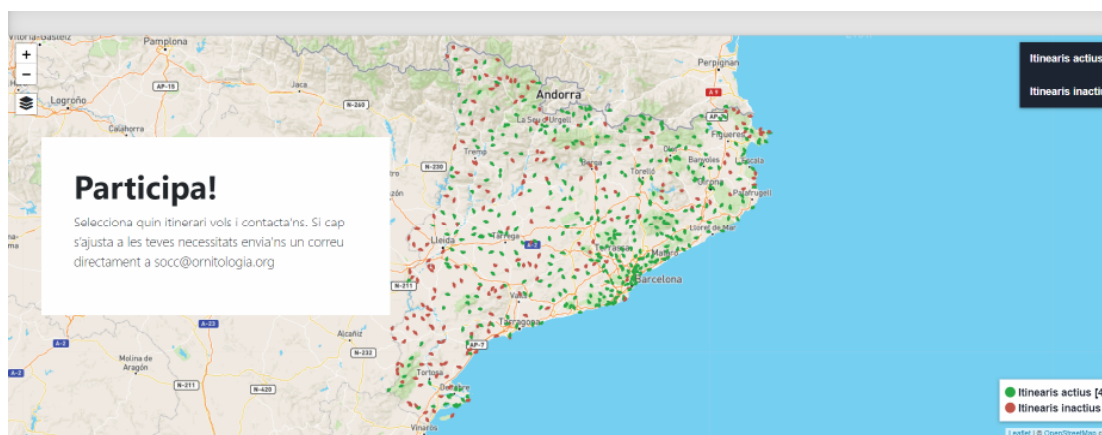
- Implementació de la nova pàgina web del SOCC. Durant el 2021 s'ha obert la pàgina web socc.cat que té: 1) informació general del projecte, 2) facilitar a nous col·laboradors la demanda de participació, 3) donar notícies de manera eficient i ràpida i 4) una àrea d'usuari que conté un enllaç amb la nova base de dades del SOCC que mostra a cada col·laborador les dades dels itineraris en els quals ha participat, així com algunes estadístiques del projecte i mapes de presència d'espècies en els diferents itineraris. A continuació es mostra la pàgina socc.cat i alguns dels detalls que conté.

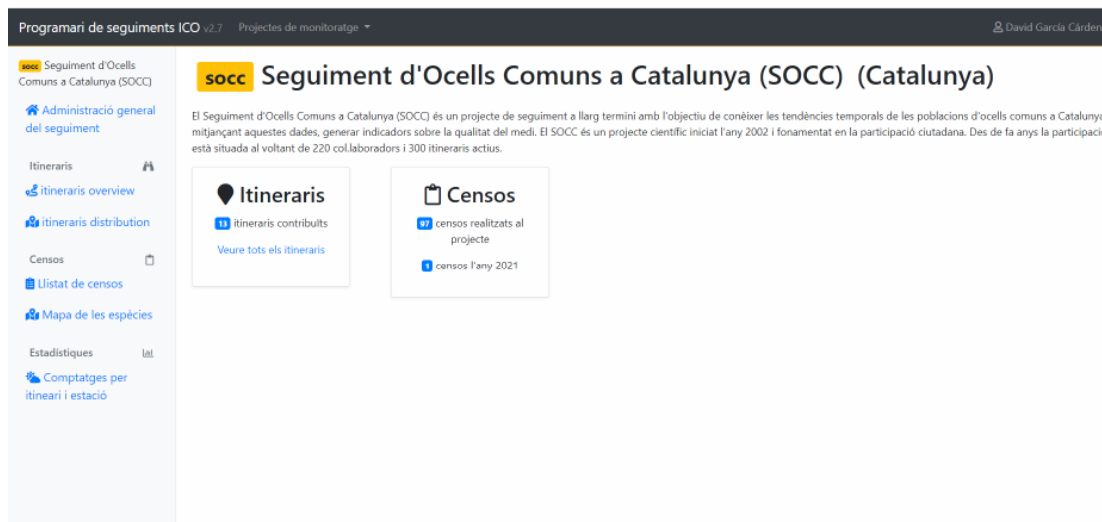
El projecte en xifres

Objectius

Pàgina inicial de socc.cat en la qual es pot apreciar a l'extrem superior dret l'enllaç a l'àrea d'usuari que condueix a les consultes a la base de dades

Apartat del web socc.cat que convida a participar en el projecte

Plana d'entrada a l'àrea d'usuari on els col·laboradors poden consultar els seus censos o aquells als quals tinguin accés

Consulta de distribució d'espècies

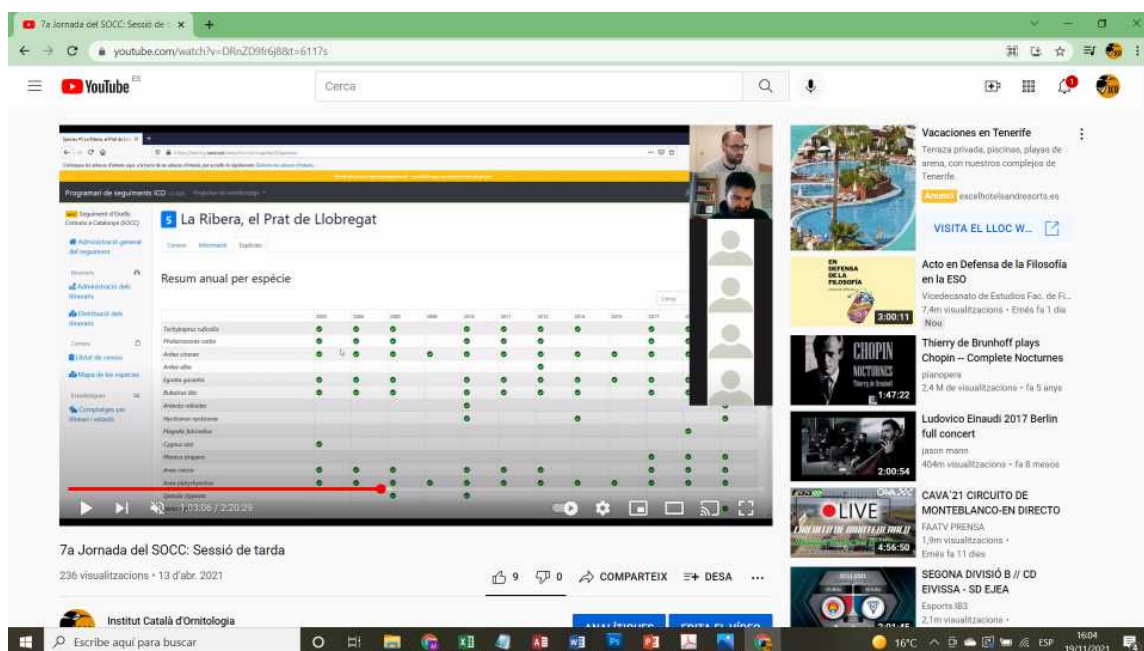
- L'abril de 2021 es va publicar el dinovè report del SOCC que es va centrar en el paper dels seguiments en l'avaluació sobre l'estat de la natura a Catalunya 2020 tot destacant el paper central del SOCC en quan a nombre de dades aportades. També es va incidir en l'esforç que es va fer durant el 2020 per assegurar la cobertura en un escenari de confinament per la pandèmia de la Covid-19 i com, gràcies a l'esforç de molta gent, 2020 no va suposar un any en blanc. Com en els darrers anys, s'ha aprofitat l'avinentsa de que bona part dels voluntaris de l'atles, també ho són del SOCC i viceversa, per a detallar en el report els darrers treballs dels atles català i europeu. En concret, els continguts van ser: "L'Observatori del Patrimoni Natural i la Biodiversitat de Catalunya", "SOCC 2020: censos en temps de pandèmia", "Tendències en les poblacions d'ocells nidificants 2002-2020", "Indicadors 2002-2020: els ocells toleren millor els canvis ambientals que altres grups biològics?", "Tres Atles per conèixer com canvien les distribucions dels ocells nidificants", "Nou Atlas dels Ocells Nidificants de Catalunya: l'hortolà com a exemple". El document està disponible també online (http://ornitologia.org/mm/file/quefem/monitoratge/seguiment/socc/report_socc_19_2021.pdf).

- Es van calcular les tendències de les espècies hiverns 2002/03-2020/21 i nidificants 2002-2020. S'actualitzen els continguts del SOCC a www.ornitologia.org, al www.sioc.cat, www.ecco.cat i la web del Departament de Territori i Sostenibilitat.
- Es van trametre a l'European Bird Census Council les tendències de les espècies que se sol·liciten des d'aquesta entitat per elaborar les tendències i indicadors pan-europeus. (<http://www.ebcc.info/pecbm.html>)
- Indicadors:
 - Es van actualitzar els indicadors d'estat bàsics: agrícoles (general i estèpics), forestal i zones obertes naturals (per Catalunya, PEIN, Parcs Naturals), així com l'indicador dels efectes del canvi climàtic i de l'aforestació.

- Es van actualitzar els indicadors d'ocells silvestres i introduïts de la ciutat de Barcelona (Indicadors Agenda 21).
- El 2020 es va fer la 7ª jornada SOCC on line que es va dividir en dues sessions: una al matí de formació on es va fer un taller de cants i de recursos per millorar les capacitats d'identificació auditiva dels voluntaris i una a la tarda on es van realitzar xerrades sobre el paper del SOCC en l'Avaluació de l'estat a la natura i els productes que sortien en el Nou Atlas, seguides d'una presentació sobre el mòdul de consulta a la base de dades del SOCC i una sessió oberta de consultes per a respondre a precís i preguntes dels col·laboradors. La jornada es va gravar i, actualment, es pot consultar al canal de youtube de l'ICO a l'enllaç <https://www.youtube.com/watch?v=DRnZD9fr6j8&t=6117s>.

Projecte SEGRE

Des de 2019, quan es va fer el primer any pilot al camp, s'està coordinant el programa SEGRE (SEguiment General de Rapinyaires en Espais de protecció especial). Aquest programa va néixer per

iniciativa dels gestors de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona amb l'objectiu de determinar la distribució i l'abundància dels rapinyaires forestals en els parcs. En l'actualitat, el programa ha crescut i es realitzen punts de mostreig en un total de 15 espais protegits gestionats tant per la Diputació de Barcelona, com per la Generalitat de Catalunya i s'estan començant a fer proves per portar el programa al voluntariat i fora dels espais de protecció.

Aquest programa consisteix en 4 jornades d'observació entre març i juliol des de punts amb bona visibilitat on s'anoten els rapinyaires que s'observen per tal de poder determinar una mena de "territoris" que serveixen per determinar les tendències poblacionals.

En concret, durant el 2021 es van realitzar 46 punts de mostratge i s'han obtingut dades de bona part de les espècies de rapinyaires que crien en medis forestals. A més, també es va realitzar una jornada de revisió de la metodologia i presentació i discussió dels resultats a principi de la temporada i s'ha col·laborat en la formació dels guardes de parcs perquè puguin assumir ells mateixos el seguiment.

Distribució dels punts de mostratge del SEGRE durant l'any 2021

Espai Natural	2019	2020	2021
Espai Natural de les Guilleries-Savassona	4	4	5
Parc d'Olèrdola	1	1	1
Parc de la Serra de Marina	2	2	2
Parc de la Serralada Litoral	3	3	3
Parc del Castell de Montesquiú	1	1	1
Parc del Foix	2	2	2
Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac	7	7	7
Parc Natural del Garraf	4	4	4
Parc Natural del Montnegre i el Corredor	7	7	8
Parc Natural i Reserva de la Biosfera del Montseny	9	6	6
Espai Natural Protegit de l'Alta Garrotxa			1
Paratge Natural d'Interès Nacional de l'Albera		1	1
Parc Natural de l'Alt Pirineu	2	2	3
Parc Natural del Cadí-Moixeró		1	1

Espai Natural	2019	2020	2021
Reserva Natural de Mas de Melons	1	1	1
Total	43	42	46

Mostratges del programa SEGRE en els primers anys de funcionament

SYLVIA

L'any 2021, el programa SYLVIA va complir el seu 31è any de funcionament. El nombre d'estacions i captures va disminuir lleugerament respecte de l'any anterior. 44 estacions van romandre operatives durant l'estiu i 31 a l'hivern. Aquestes estacions estan ben distribuïdes per la geografia catalana, si bé encara estan força concentrades a les comarques més costaneres.

De la mateixa manera que en els anys anteriors, durant el 2021 el programa SYLVIA es va coordinar amb l'ajut del Departament de Territori i Sostenibilitat i va rebre el suport de la Fundació Catalunya-La Pedrera, l'Ajuntament de Terrassa, l'Ajuntament de Vacarisses, l'Ajuntament de Flix, l'Ajuntament de Lleida, l'Ajuntament de Viladecans, l'Ajuntament del Prat del Llobregat, l'Ajuntament de Celrà, l'Ajuntament de Girona, i els Parcs Naturals de la Generalitat (Parcs Naturals del Cadí-Moixeró, Delta de l'Ebre, Cap de Creus, Aiguamolls de l'Empordà, Montsant, Zona Volcànica de la Garrotxa i PNIN de l'Albera), la Diputació de Barcelona (Parcs Naturals del Montseny, Montnegre-Corredor, Garraf, el Parc Serra de Marina, el Parc Serralada Litoral i Sant Llorenç de Munt i l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona), el Consorci de les Gavarres, el Consorci de les Reserves Naturals del Delta del Llobregat, l'associació Galanthus i el Parc de Collserola.

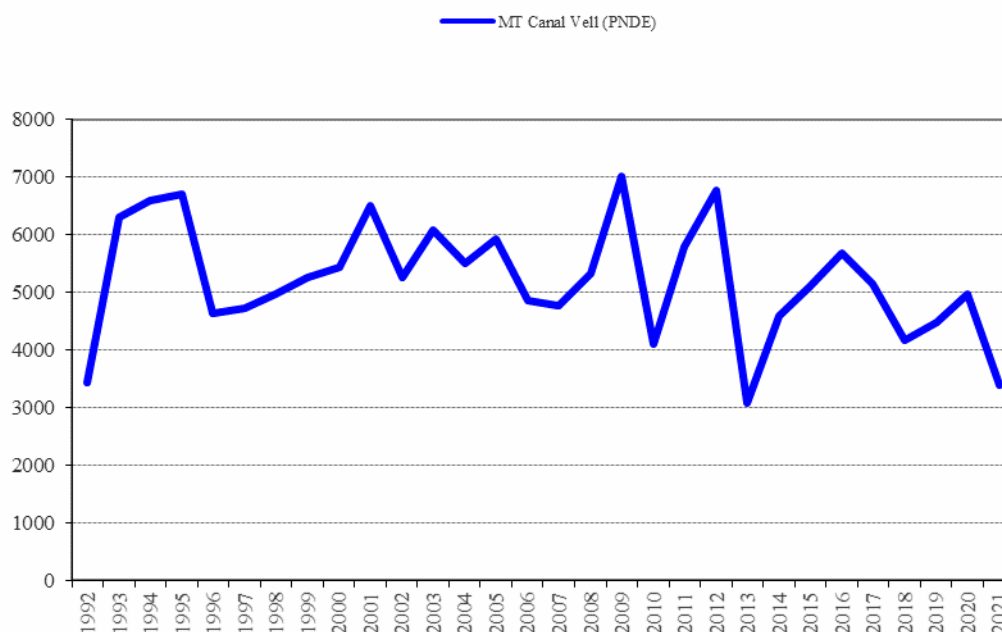
D'altra banda, també s'està treballant amb els projectes SOCC i SYLVIA per obtenir models i índex de bioindicació que facilitin la interpretació dels canvis ambientals.

El programa SYLVIA forma part del programa europeu d'estacions d'esforç constant coordinat per EURING (Euro-CES), amb més de 600 estacions d'anellament actives el 2011. S'està treballant en els anàlisis de productivitat, èxit reproductor i supervivència estimada dels adults utilitzant les dades dels diferents projectes que hi ha en funcionament a Europa. Durant el 2021 es van enviar 195.588 registres a la base de dades d'EUROCES (dels quals 10.488 corresponen a 2021).

Projecte MIGRACIÓ

Durant el 2021 el projecte MIGRACIÓ va mantenir a la primavera la campanya dels Aiguamolls de l'Empordà inclosa en el projecte internacional *Piccole Isole* amb un total de 2.962 anellaments. El total d'anellaments acumulats al Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà és de 79.580 en els 30 anys de seguiment. A la tardor va romandre operativa l'estació de Canal Vell, Deltebre (4 d'agost a 1 de desembre) amb un total de 3.383 anellaments. El total acumulat d'anellament durant aquests 30 anys ininterromputs de campanyes a Canal Vell és de 156.622 ocells.

El programa MIGRACIÓ es va coordinar amb l'ajut del Departament de Territori i Sostenibilitat i va rebre el suport d'aquest a través dels parcs (Parcs Naturals del Delta de l'Ebre i dels Aiguamolls de l'Empordà).

Evolució del nombre de primeres captures a Canal Vell al llarg dels 30 anys d'activitat (període 1992-2021) durant la migració postnupcial.

Projecte ORENETES

Al 2021 es va implantar la nova metodologia del projecte i també es va fer el llançament de la nova app. La nova metodologia pretén simplificar la forma de prendre les dades del projecte i així aconseguir més participació. D'altra banda, la creació de la nova app facilita l'entrada de dades al projecte. Ara es poden entrar les dades directament des del lloc on es prenen i no és necessari passar les dades més tard a l'ordinador. D'aquesta manera, també evitem que algunes dades preses al camp es perdin.

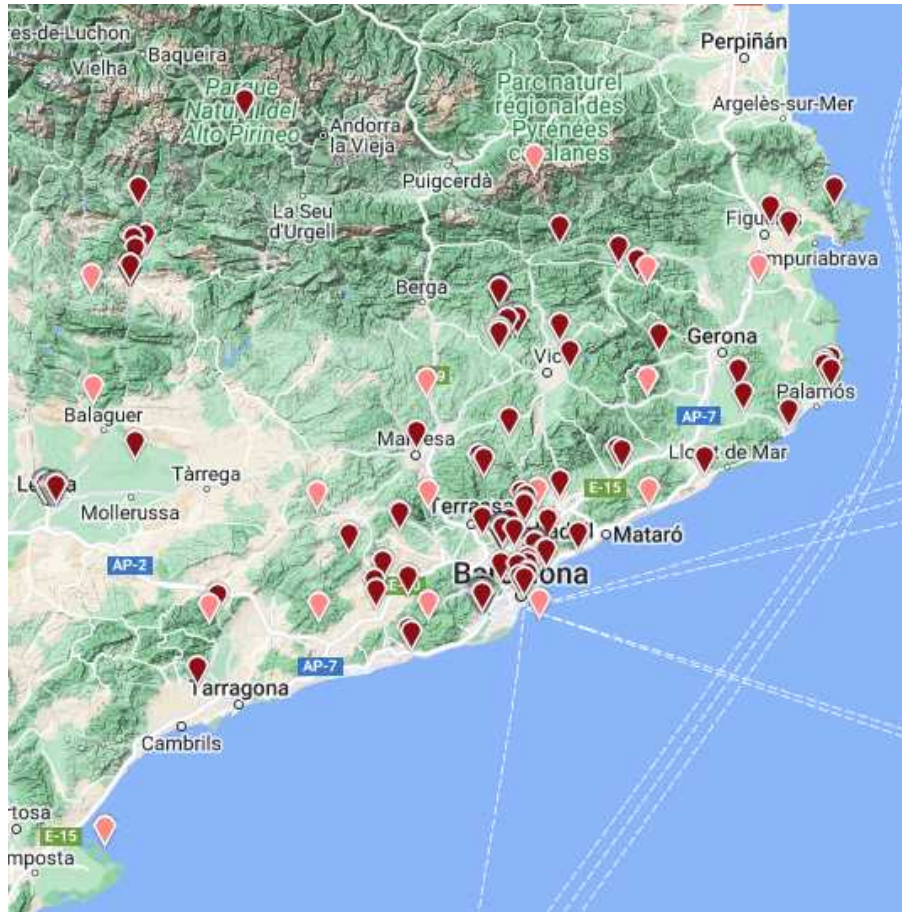
Amb la incorporació de les novetats al projecte, el 2021 es va batre el rècord històric de nius comptats amb 23.514. Van participar 211 persones de 192 municipis.

Al gràfic de la dreta surten representats el total de nius comptats cada any des de l'inici del projecte. La barra de color verd, representa els nius actius en bon estat, la de color taronja els nius sense senyals d'ocupació en bon estat i la blava els nius en construcció.

Projecte NIUS

La participació en aquest projecte durant el 2021 va ser similar a la del 2018 i significativament inferior a la dels anys 2019 i 2020. Es van registrar 354 intents de cria de 42 espècies. Les espècies amb més intents de cria registrats van ser el pardal xarrec, la mallerenga carbonera i la mallerenga blava.

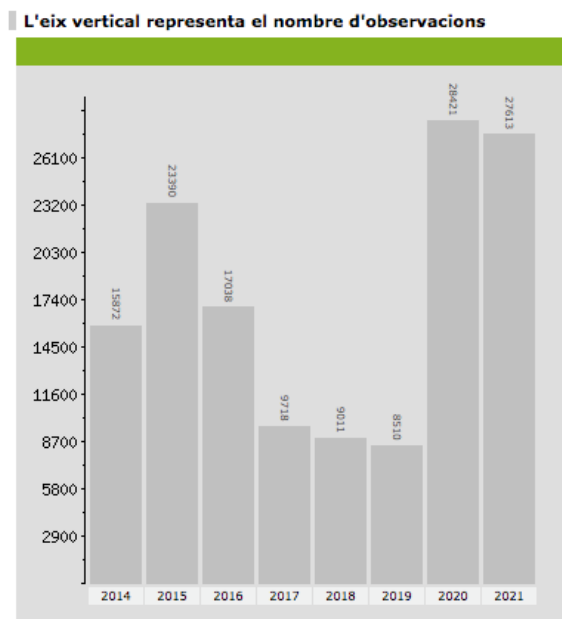

Localització dels nius registrats al 2021

Ocells dels Jardins

Ocells dels Jardins és el projecte de ciència ciutadana en què els participants introdueixen observacions d'ocells dels seus jardins particulars o de jardins públics. El formulari d'entrada té dibuixos dels ocells i està tot preparat per fer-ho molt fàcil.

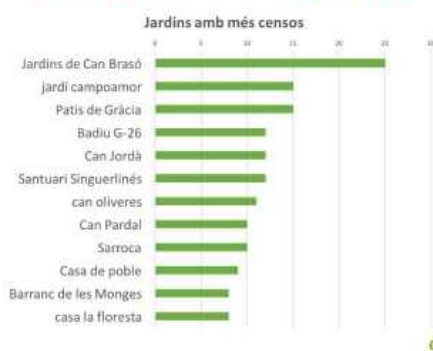
Durant el 2021 es van registrar 129 espècies, destacant el pardal comú amb un 10% d'aparició al total de les llistes. Va ser un any amb molt bona participació amb 27.613 observacions només superat pel 2020, on es van fer 28421. Tant l'any 2020 com 2021, van estar marcats per la pandèmia. Donat que al projecte Ocells dels Jardins es pot continuar participant tot i estar tancat a casa, va gaudir d'una participació excepcional.

Nombre d'observacions al projecte Ocells dels Jardins al llarg dels anys

Vam organitzar una activitat especial que vam anomenar “Cens de Nadal” i que va gaudir de molt bona acceptació entre els participants. L'activitat animava a tots els usuaris a participar en el projecte durant les festes de Nadal i també a publicar les fotografies dels ocells que haguessin vist a Instagram. Es van publicar 233 imatges d'ocells i es van fer 363 censos.

363 A **112**
CENSOS JARDINS

233

PUBLICACIONS AMB
#OCELLSDENADAL A
INSTAGRAM

@elkantarin

@jan.rolé

@antoniescale

Ocells
dels jardins

Ocells
dels jardins

Les úniques dates en que es demana als usuaris que participin activament al projecte és durant el cens d'hivern (darrer cap de setmana de gener) i el cens de primavera (darrer cap de setmana de maig). Al cens d'hivern vam rebre informació de 165 jardins de 107 municipis i es van comptar 63 espècies. Al cens de primavera vam rebre informació de 86 jardins de 58 municipis i es van comptar 63 espècies.

Projecte BiObserva

BiObserva Voluntariat és un programa de voluntariat ambiental impulsat per Agbar en col·laboració amb l'ICO. Es tracta d'un projecte de ciència ciutadana en què els participants aporten informació relacionada amb els ocells presents a les plantes de tractament d'aigües. Durant el 2020, BiObserva Voluntariat va patir una davallada sensible de participació a causa de les restriccions pròpies de la

pandèmia. El 2021, tot i que els valors de participació van remuntar lleugerament, encara no s'han posat al nivell de 2019. No obstant això, les dades acumulades segueixen sent espectaculars, amb 272 observadors de 90 instal·lacions adscrites al projecte i 113.325 observacions acumulades de 254 espècies diferents.

Paral·lelament al projecte BiObserva Voluntariat, el maig de 2020 es va engegar el projecte BiObserva Stop-Invasores que consisteix a formar i sensibilitzar els treballadors de les instal·lacions sobre les espècies vegetals invasores, identificar i localitzar totes aquestes espècies en l'àmbit de les plantes de tractament d'aigua i dur a terme plans d'actuació per al seu control i l'eradicació d'aquestes espècies vegetals. Fins ara hi han participat 422 instal·lacions amb 866 observacions.

El 2021 es van realitzar un total de 5 sessions de formació online.

El Comitè Avifaunístic de Catalunya (CAC)

Durant el 2021 el CAC va seguir la seva labor, focalitzada en el manteniment de la llista dels ocells de Catalunya i l'homologació de citacions de taxons considerats rars. La composició del comitè s'ha modificat respecte els anys anteriors: en Marcel Gil deixa el càrrec de coordinador i passa a vocal, i és substituït per en Marc Illa, i en Marc Gálvez i en Manolo Garcia deixen el comitè com a vocals i en Carlos Álvarez com a assistent de coordinació. El comitè actualment té la següent composició:

Coordinador:

Marc Illa

Vocals:

Albert Burgas

Martí Franch

Miguel Ángel Fuentes

Marcel Gil

Xavier Larruy
Àlex Ollé

El 2021 s'ha publicat el segon Butlletí del CAC, que inclou l'informe de citacions homologades de 2015 a 2017, i la nova llista de taxons homologables, així com articles sobre l'estatus del mosquiter de doble ratlla a Catalunya i la identificació de les baldrigues cendroses.

La nova llista de taxons homologables ha implicat la revisió històrica de les citacions de 24 tàxons i d'acord amb els criteris d'inclusió com a raresa, s'ha incorporat una espècie com a raresa a Catalunya i s'ha deixat de considerar- 12 taxons a la llista de taxons homologables.

Entre finals de 2020 i principis de 2021 el comitè ha avaluat les diferents taxonomies de referència internacionals per proposar una taxonomia de referència per a l'ICO, amb l'objectiu que s'estableixi com a taxonomia comuna de les bases de dades i projectes de l'entitat. Després d'estudiar les característiques de les principals taxonomies, es proposa seguir la llista de l'International Ornithological Congress. Aquesta taxonomia s'implementa ja al tercer Atles dels ocells nidificants de Catalunya i serà la base de la propera edició de la llista patró dels ocells de Catalunya.

Ornitho.cat

Durant l'any 2021 s'han registrat 852.689 observacions. En total el banc de dades d'ornitho.cat ja ha superat les 7.700.000 dades de 13 grups taxonòmics diferents (ocells, mamífers, rèptils, amfibis, peixos d'aigües continentals, papallones diürnes, cigales, ortòpters, libèl·lules, coleòpters saproxí·lics, crancs de riu, bivalves d'aigües continentals i orquídiess). Un any més, la proporció de dades d'ocells és molt alta en comparació a la resta de grups, del 95,4% del total de dades.

Grup taxonòmic	Total d'observacions
Ocells	7.378.877
Papallones diürnes	157.931
Mamífers terrestres	60.288
Orquídiess	38.138
Odonats	24.511
Rèptils	23.938
Amfibis	22.039
Ortòpters	13.999
Cigales	4.352
Peixos	3.688
Ratpenats	2.929
Crancs de riu	781
Mamífers marins	551

Coleòpters	539
Bivalves	83
Total	7.732.644

Nombre total d'observacions enregistrades a ornitho.cat segons grup taxonòmic.

Per al manteniment i la promoció dels grups taxonòmics s'ha treballat conjuntament amb els companys de la Societat Catalana d'Herpetologia, Oxygastra (ICHN), Grup Orquidològic de Catalunya (ICHN), Museu de Ciències Naturals de Granollers, Universitat de Girona, Sociedad Herpetológica Española, Centre d'Estudi dels Rius Mediterranis i Centre Tecnològic Forestal de Catalunya, i també amb el grup de treball d'ortòpters Antaxius (ICHN). Aquestes entitats han ajudat a promoure i millorar el registre d'observacions, la seva validació i el manteniment del llistat d'espècies dels respectius grups taxonòmics. A més, s'ha treballat conjuntament amb la Societat Catalana de Lepidopterologia i l'Associació Catalana de Malacologia per a afegir els heteròcers i els gasteròpodes a ornitho.cat durant el 2022. Com en anys anteriors, s'ha treballat en materials de suport sobre orquídies per als usuaris d'ornitho.cat conjuntament amb el Grup Orquidològic de Catalunya.

Entre les tasques de coordinació amb les entitats responsables dels grups taxonòmics destaquen la revisió i actualització de la taxonomia i llista d'espècies de rèptils, amfibis, orquídies, ortòpters i papallones, i s'ha incrementat el llistat d'espècies de coleòpters per als quals es poden entrar dades al portal. A més, s'ha treballat en la taxonomia de gasteròpodes i heteròcers, per a la seva inclusió el 2022.

Durant tot l'any s'han dut a terme les tasques habituals de manteniment del portal i suport als usuaris, així com atendre les peticions de dades i donar suport a necessitats de grups de recerca i conservació.

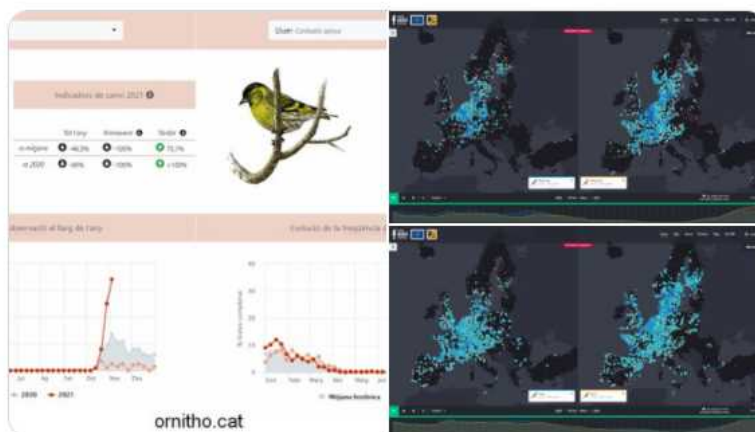
En el marc internacional, s'ha participat en les set reunions de coordinació dels portals Ornitho europeus, on s'actualitza l'estat de la plataforma a cada país membre, els desenvolupaments tecnològics en curs i les línies de desenvolupament futur.

A nivell local, s'han establert sinèrgies amb iniciatives del territori, com per al registre de dades del nou atlas d'ocells nidificants del Maresme, i també a partir de fenòmens singulars, com la mortalitat massiva de roquerols degut a adversitats meteorològiques el gener de 2021.

Entre les tasques de dinamització dels usuaris, destaca l'elaboració del butlletí *Ornitho.cat Newsletter* que s'envia per correu electrònic a tots els inscrits al portal, i la difusió a través de xarxes socials, especialment de twitter (<https://twitter.com/icocells>), procurant incidir en fenòmens ornitològics de rellevància en el moment de la publicació.

Enguany el pinsà mec està baixant en grans nombres cap al SW d'Europa bit.ly/3mlusQZ i, fruit d'això, ara mateix hi ha un pic de pas a Catalunya: dades.ornitho.cat/llistes/FRIMON. No ve tot sol! També serà un molt bon hivern pel lluer! dades.ornitho.cat/llistes/CARSPI

Exemple de difusió d'informació d'ornitho.cat a través de Twitter

S'ha promogut el portal OrnithoLlistes (<https://dades.ornitho.cat/llistes>) que permet visualitzar informació sobre els patrons d'aparició de les espècies a partir de les dades d'ornitho.cat, així com rankings de participació dels usuaris per incentivar l'entrada de dades al portal. Paral·lelament s'ha organitzat el premi CURSA Ornitho-Swarovski, amb èxit en l'increment de participació, i enguany s'ha realitzat també el sorteig Nocmig Wildlife Acoustics, premiant la recolecció de dades de migració nocturna d'aus.

Entre la publicació de resultats extrets de dades d'ornitho.cat, destaquen les anàlisis de les dades d'ocells durant el confinament, en col·laboració amb el CREAF (<http://blog.creaf.cat/noticies/confinament-covid-natura-ocells-ciutats-mes-visible/>) o l'actualització del coneixement de les cigales de Catalunya al Butlletí de la ICHN, per part del grup Cicada.cat (https://ichn2.iec.cat/pdf/Butlleti_85_2021/08_2021_Pons%20et%20al.pdf).

S'ha dut a terme l'actualització anual de dades d'Ornitho.cat al portal GBIF (Global Biodiversity Information Facility), que posa a disposició de la recerca una selecció representativa de les d'Ornitho.cat, d'acord amb l'interès comú del Departament de Territori, l'ICO i les entitats responsables dels grups taxonòmics.

EuroBirdPortal (EBP)

L'EBP és una iniciativa de l'European Bird Census Council (EBCC), coordinada per l'ICO i que, gràcies a la col·laboració dels diferents portals web de recollida de dades ornitològiques d'Europa, com ara ornitho.cat, té com a objectiu discernir els canvis a escala europea en la distribució estacional dels ocells, els patrons migratoris i la fenologia.

Amb la inclusió de Rússia i Islàndia al 2021, actualment, l'EBP té partners a 34 països diferents

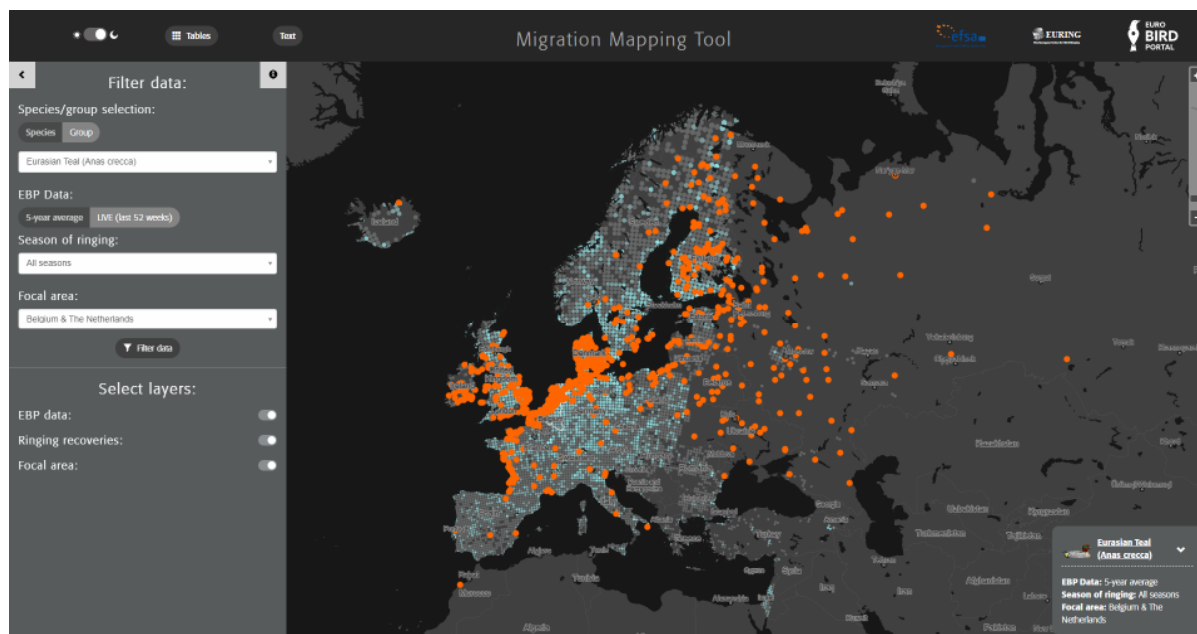
countries, inclosos els 27 estat membre de la EU excepte Malta. Setze dels 21 portals online que envien dades a l'EBP ho fan automàticament diàriament. En termes de volum total de dades, això vol dir que el 99,5% de totes les dades recollides per l'EBP s'envien automàticament. En total, durant 2021 els portals que contribueixen a l'EBP van recollir 60 milions de dades.

Actualment, l'EBP recull dades d'un total de 21 portals diferents

Després de la finalització del projecte LIFE EBP a la primavera del 2019, el gruix del treball EBP ha estat finançat per l'Autoritat Europea de Seguretat Alimentària (EFSA) en el context de la vigilància de la febre aviària a Europa. En el marc d'aquesta col·laboració, el 2021 es van afegir 32 noves espècies al flux de dades d'EBP, augmentant de 105 a 137 el nombre total d'espècies disponibles a la base de dades central i al visor online. D'aquesta manera, totes les espècies d'ocells objecte de seguiment d'EFSA (50 en total) es poden visualitzar al visor EBP.

Fruit també d'aquesta col·laboració, l'abril de 2022 es va posar en funcionament el nou Migration Mapping Tool (MMT), desenvolupat pel British Trust for Ornithology i la nostra institució en nom d'EURING i l'EuroBirdPortal (EBP) i finançat per l'European Food and Safety Authority (EFSA). Es tracta d'un portal web que mostra la informació més actualitzada sobre els patrons estacionals de connectivitat i distribució de les 50 espècies d'ocells que són objecte de seguiment per EFSA en el marc de les tasques de monitoratge de la febre aviar a Europa. Les dades de connectivitat provenen del banc de dades històric de recuperacions d'EURING, mentre que les de distribució provenen de l'EBP i s'actualitzen cada setmana. Tot i que aquesta eina està especialment destinada a servir de suport a les diferents administracions implicades en el seguiment de la febre aviar, la informació que conté també serà d'interès per a molts observadors d'ocells i anelladors. Aquesta nova eina, és a més, un molt bon exemple de com es fa un ús aplicat de les dades que recullen desinteressadament aquests dos grans col·lectius d'observadors de camp.

El nou Migration Mapping Tool (<https://app.bto.org/mmt>)

Altres projectes i iniciatives

Estació Biològica del Montseny

Des del mes de maig de l'any 2018 l'ICO gestiona l'Estació Biològica del Montseny consistent en dos equipaments propietat de la Diputació de Barcelona. L'EBM la componen l'alberg de Fontmartina, amb capacitat per a 14 persones i l'alberg del Puig, amb 12 places disponibles. La finalitat de l'EBM és la de dur a terme activitats per donar suport a la recerca, formació i divulgació científica oferint estades amb pernoctació.

Durant el 2021 l'EBM va rebre petició 3 vegades per ser utilitzada per entitats com el Museu de Ciències de Granollers, el CREA i l'Observatori Fabra de RACAB (Real Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona), per dur a terme activitats com: projecte Leaf fall, activitats de divulgació de sismologia i treball de camp del projecte Liró.

També es va dur a terme el cicle "Altres cursos de fauna a l'EBM" en col·laboració amb el Museu de Ciències de Granollers i el GRENP. Per a aquests cursos l'ICO facilita la seva plataforma de gestió de cursos i lloga els espais de l'EBM perquè els professors del MCG i del GRENP puguin impartir les seves classes. Al 2021 es van dur a terme 5 cursos emmarcats dins d'aquest cicle: dos cursos de seguiment de papallones, un curs de seguiment de ratpenats, un de micromamífers i un curs de seguiment del liró gris. En tota van participar 71 persones.

Curs de seguiment de papallones

A més a més dels cursos i estades, l'EBM ha agafat un nou propòsit per acollir voluntaris internacionals del Cos Europeu de Solidaritat (CES). Durant el 2021, l'ICO ha aconseguit adherir-se al programa i els voluntaris arribaran a partir del gener de 2022.

Programa de recerca i conservació al Zoo de Barcelona

Aquest projecte s'emmarca en el conveni signat entre l'ICO i el Zoo de Barcelona l'any 2009 i renovat posteriorment que contempla la creació d'una estació d'anellament científic per a l'estudi i seguiment de la colònia de cria de bernat pescaire (*Ardea cinerea*) i altres ardèids al Zoo, i per a l'estudi i seguiment de la població hivernant de la gavina riallera (*Chroicocephalus ridibundus*) i el gavià argentat (*Larus michahellis*).

Fins a l'actualitat s'han marcat 449 gavines rialleres, 663 gavians argentats, 24 bernats pescaires, 16 martinets blancs, 9 esplugabous i 1 gralla. Aquests ocells porten anelles de lectura a distància que permeten fer un seguiment dels seus desplaçaments. Això és de gran interès, especialment per a la gavina riallera que passa l'hivern a Barcelona i de la qual es disposa de moltes observacions dins de la ciutat i també a l'estranger. Hores d'ara s'han rebut lectures llunyanes (fora de l'àmbit de Barcelona) d'un total de 120 exemplars amb lectures a 21 països europeus. Els ocells marcats al Zoo han generat més de 12.000 lectures amb informació acurada dels seus moviments.

Paral·lelament es fan també cursos i activitats per a la formació de nous anelladors i anellament de passeriformes. Així, dins de les instal·lacions del Zoo durant 2021 es van fer 31 sessions d'anellament d'ocells amb xarxes japoneses. Tot i que les captures en medi urbà no són molt altes, es pretén obtenir informació de les espècies que utilitzen els jardins del parc, ja sigui durant la migració com en hivernada i cria. El confinament per la Covid-19 i els diversos tancaments del parc al públic va propiciar molta tranquil·litat i l'oportunitat de fer més sessions de captura de les previstes. En les sortides abans esmentades es van fer 584 captures de 23 espècies, de les quals 520 van ser anellaments i 64 recaptures d'ocells anellats al mateix Zoo o al parc de la Ciutadella. Les espècies més anellades van ser el mosquiter comú (335), el tallarol de casquet (39), el pit-roig (31), i el lluer (25).

La problemàtica de les col·lisions dels ocells en edificis

Durant l'any 2021 s'ha continuat el seguiment de la mortalitat en un edifici de Tarragona durant la migració postnupcial i s'han recollit dades d'edificis amb problemes de col·lisió arreu de Catalunya. També s'han distribuït gratuïtament enganxines (model Bird Tape, American Bird Conservancy) en els casos que ho han sol·licitat.

Pla de Conservació de la Xarxa de Parcs de la Diputació de Barcelona

Es col·labora amb els gestors dels parcs gestionats per la Diputació de Barcelona en l'elaboració dels Plans de Conservació. Aquest any el conveni de col·laboració inclou el seguiment d'ocells comuns amb el SOCC en tots els parcs, i el SYLVIA i el seguiment de nius de rapinyaires en uns parcs concrets.

Relacions institucionals

Col·laboració amb la Generalitat

Bona part dels projectes de seguiment de l'ICO es desenvolupen gràcies al suport del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya. Entre els projectes desenvolupats conjuntament hi ha l'Oficina Catalana d'Anellament (OCA), el SOCC, el SYLVIA i el projecte MIGRACIÓ així com tots els temes relatius als bioindicadors. Així mateix, durant el 2021 es va realitzar una avaluació dels programes de seguiment d'ocells a Catalunya per determinar les mancances i les metodologies a desenvolupar per a les espècies que, en l'actualitat no disposen de seguiment.

Col·laboració amb altres institucions

L'any 2021 es van prorrogar un any més els convenis o contractes ja existents amb la Diputació de Barcelona, Parc de Collserola, Zoo de Barcelona, Museu de Ciències Naturals de Barcelona, i Ajuntaments de Tarragona, Terrassa, Vacarisses, Lleida i Flix.

Altres relacions institucionals i acadèmiques

European Bird Census Council (EBCC)

L'ICO cedeix els resultats del SOCC per a la generació de tendències de les poblacions d'ocells comuns (PECBMS) i atles (EBBA2). Els nostres companys Gabriel Gargallo i Sergi Herrando assisteixen a les reunions periòdiques del EBCC.

Swiss Ornithological Institute

Es col·labora amb aquesta institució en el desenvolupament del portal *ornitho.cat* i amb iniciatives de caire Europeu vinculades als portals online de recollida de dades ornitològiques. També es mantenen contactes en relació al seguiment d'ocells comuns, atles i projectes de migració d'ocells.

Comissió Seguiment Segarra-Garrigues.

Durant 2021 l'ICO va seguir tenint un paper actiu en la comissió de seguiment del canal Segarra-Garrigues.

Parc de Collserola

Es participa de les reunions del Consell Consultiu de Collserola, on l'ICO hi té un representant. Juntament amb els investigadors del parc.

Formació

Cursos i sortides

Al 2021 es van fer 12 sortides, 3 cursos d'anellament i 4 cursos d'ornitologia. Aquest any va venir marcat per la pandèmia ja que no es van poder començar a fer activitats presencials fins al maig. Es van ocupar 126 places a les sortides, 33 als cursos d'anellament i 46 als cursos d'ornitologia.

Els participants van puntuar la tasca del professorat amb un 9,8 de mitjana i amb un 9,3 el grau de satisfacció en relació al curs. La majoria dels participants es van assabentar del curs gràcies a la pàgina web de l'ICO (52%) i un 21% ho van fer mitjançant el nou butlletí d'activitats. En aquest nou butlletí es pot inscriure qualsevol persona des de la pàgina d'activitats de l'ICO. Enviem un e-mail a tots els inscrits cada vegada que es programa una nova activitat.

El 85% dels participants dels cursos van respondre que la informació que van trobar al web era bona o molt bona i el 81% van declarar que el nivell de l'activitat en que van participar era el que es esperaven.

Imatge del curs a Montesquiú

Recerca

Durant el 2021 investigadors de l'ICO han participat en els projectes sobre l'efecte del confinament en els ocells a Catalunya, els efectes del canvi climàtic en les poblacions hivernals d'ocells o els canvis en els paisatges sonors a Europa i Nord-Amèrica. Aquests articles es basen en les dades dels projectes SOCC, SYLVIA, Ornitho.cat i les campanyes d'anellament.

Productivitat científica de l'ICO

Articles científics publicats l'any 2021 (en negreta, membres de l'ICO)

1. **Gordo, O., Brotons, L., Herrando, S. & Gargallo, G. (2021)** Rapid behavioural response of

- urban birds to COVID-19 lockdown. *Proceedings of the Royal Society B* 288, 1946
2. Lehtikoinen, A., Lindström, Å., Santangeli, A., Sirkiä, P.M., **Brotons, L.**, Devictor, V., Elts, J., Foppen, RPB, Heldbjerg, H. & **Herrando, S.** (2021) Wintering bird communities are tracking climate change faster than breeding communities. *Journal of Animal Ecology* 90, 1085-1095.
 3. Vojtěch Brlík, Eva Šílarová, Jana Škorpilová, Hany Alonso, **Marc Anton**, Ainars Aunins, Zoltán Benkő, Gilles Biver, Malte Busch, Tomasz Chodkiewicz, Przemysław Chylarecki, Dick Coombes, Elisabetta de Carli, Juan C. del Moral, Antoine Derouaux, Virginia Escandell, Daniel P. Eskildsen, Benoît Fontaine, Ruud P. B. Foppen, Anna Gamero, Richard D. Gregory, Sarah Harris, **Sergi Herrando**, Iordan Hristov, Magne Husby, Christina Ieronymidou, Frédéric Jiguet, John A. Kålås, Johannes Kamp, Primož Kmecl, Petras Kurlavičius, Aleksis Lehtikoinen, Lesley Lewis, Åke Lindström, Aris Manolopoulos, David Martí, Dario Massimino, Charlotte Moshøj, Renno Nellis, David Noble, Alain Paquet, Jean-Yves Paquet, Danae Portolou, Iván Ramírez, Cindy Redel, Jiří Reif, Jozef Ridzoň, Hans Schmid, Benjamin Seaman, Laura Silva, Leo Soldaat, Svetoslav Spasov, Anna Staneva, Tibor Szép, Guido Tellini Florenzano, Norbert Teufelbauer, Sven Trautmann, Tom van der Meij, Arco van Strien, Chris van Turnhout, Glenn Vermeersch, Zdeněk Vermouzek, Thomas Vikstrøm, Petr Voříšek, Anne Weiserbs & Alena Klvaňová. (2021) Long-term and large-scale multispecies dataset tracking population changes of common European breeding birds. *Scientific data* 8, 21.
 4. Kelly, L.T., Giljohann, K.M., Duane, A., Aquilué, N., Archibald, S., Batllori, E., Bennett, A.F; Buckland, S.T. Canelles, Q, Clarke, M.F, Fortin M-J., Hermoso, V., **Herrando, S.**, Keane, R.E., Lake, F.K., McCarthy, M.A., Morán-Ordóñez, A., Parr, C.L., Pausas, J.G., Penman, T.D., Regos, A., Rumpff, L., Santos, J.L., Smith, A.L., Syphard, A.D., Tingley, M.W. & **Brotons, L.** (2021) RE: Using grazing to mitigate fire risk is no silver bullet. *Science*, FEB. 8, 2021
 5. Morrison, C, Aunins, Ainars, Paquet, Jean-Yves, Trautmann, Sven, Voříšek, Petr, Lehtikoinen, Aleksis, Reif, Jiri, Jiguet, Frédéric, **Brotons, Lluís**, Benkő, Zoltán, Chodkiewicz, Tomasz, Chylarecki, Przemysław, Escandell, Virginia, Eskildsen, Daniel, Gamero, Anna, **Herrando, Sergi**, Kålås, John, ka, Kamp, Johannes & Butler, Simon. (2021). Bird population declines and species turnover are changing the acoustic properties of spring soundscapes. *Nature Communications* 6217, 10.1038/s41467-021-26488-1.
 6. Davide Nespoli, Irene Pellegrino, Marco Galaverni, Romolo Caniglia, Joseph Sunyer, Chiara Mengoni, Ettore Randi, Andrea Galimberti, Diego Rubolini, Fernando Spina, **Gabriel Gargallo** & Mattia Brambilla (2021) Disentangling the taxonomic status and phylogeographic structure of Marmora's (*Curruca sarda*) and Balearic Warbler (*Curruca balearica*): a genetic multi-marker approach. *Journal of Ornithology* 162, 909–918.

Web i publicacions

L'Abellerol

Durant l'any 2021 no es va publicar cap número de l'Abellerol, ja que tots els esforços es van destinar a

l'atles de nidificants.

La Revista Catalana d'Ornitologia

L'any 2021 es va publicar un volum de la Revista Catalana d'Ornitologia: vol. 37 amb un total de sis articles i un total de 57 pàgines.

El Web i el Butlletí electrònic

Durant 2021 la pàgina web de l'ICO va rebre 57.911 visites, amb un total de 33.079 usuaris. Els apartats que més es van renovar van ser els d'activitats com cursos i sortides. Les parts més visitades del web van ser els cursos i les sortides i, per projectes, el SOCC i l'anellament. En conjunt, tots els portals web de l'ICO (ornitologia.org, orenetes.cat, sioc.cat, ornitho.cat, etc) van ser visitats per 145.911 usuaris. Durant l'any 2021 es van enviar un total de 6 butlletins electrònics (números 499 a 504).

Butlletí electrònic Al Vol

El butlletí electrònic "Al vol" recull les notícies dels tres projectes de ciència ciutadana Nius, Orenetes i Ocells dels Jardins. Durant el 2021 es van enviar 6 d'aquests butlletins. El butlletí "Al vol" el reben tots els usuaris donats d'alta a qualsevol dels tres projectes als que fan referència. Actualment hi ha 4784 contactes dins d'aquesta llista d'usuaris. Al voltant del 42% de les persones que reben el butlletí en són lectores.

Exemple del darrer butlletí que es va enviar al 2021

Xarxes socials

A l'any 2021, el compte d'Instagram de l'ICO va guanyar 2821 seguidors, obtenint un total de 9776 seguidors. Es van compartir 24 d'imatges amb so on sortia representat un ocell i es podia sentir el seu

cant. D'aquesta manera es pretenia donar una eina perquè els seguidors del compte poguessin practicar la identificació dels cants. Aquestes publicacions van gaudir d'un gran èxit amb prop de 3000 visualitzacions per publicació.

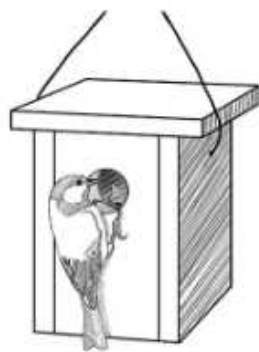

A petició de la vocal de la junta Nat Argullós, es van fer tres publicacions per al dia mundial dels falciots. Les publicacions van posar de manifest la problemàtica que troben ballesters i falciots per trobar nius.

Vam participar en la campanya #Biofollower impulsada per l'Observatori del patrimoni natural i la biodiversitat aportant 14 experiències de participants dels projectes de l'ICO.

Vam crear 6 publicacions amb instruccions per construir caixes niu basades en el document creat per l'ICO "Bird Brother". En aquestes publicacions es detallava pas a pas com construir caixes niu per diferents espècies i s'explicava com introduir les dades al projecte Nius. També es van crear publicacions amb informació de com construir menjadores basades en el mateix document. Totes aquestes publicacions van gaudir d'un gran èxit.

**Tot el que
has de saber
sobre les
caixes niu**

Per animar als seguidors a participar en el cens d'hivern d'Ocells dels Jardins, es van crear 10 publicacions amb la fitxa dels ocells més comuns observats al projecte. Aquestes fitxes ens van aportar un gran nombre de seguidors nous.

Es van guanyar 1245 seguidors a Twitter fent un total de 7995 seguidors en aquesta xarxa social.

Iniciatives socials i organització interna

Evolució del nombre de socis

Actualment, el nombre de socis de l'ICO és de 1.599, un 5,8% més que fa un any.

Vocal del soci

Durant l'any 2021 només s'han rebut quatre peticions, principalment demanant informació sobre el carnet i a la quota de soci.

Botiga ICO

Durant el 2021 la botiga en línia de l'ICO va romandre tancada, donat que l'staff va fer teletreball. Però d'altra banda, es va crear una nova samarreta. En aquesta ocasió la samarreta es va poder aconseguir en dos colors, tres models (home, dona i nen) i diverses talles. Les samarretes van estar disponibles per a la venda durant el DBF i gairebé es van acabar les existències. Actualment, és possible adquirir la samarreta mitjançant la botiga online.

Viatges ICO

Al 2021 es van organitzar dos viatges ornitològics amb la col·laboració de l'agència de viatges "Andana Travel". Es va viatjar a Falsterbo (Suècia) i al viatge hi van anar 7 persones. També es va anar a Hortobagy (Hongria) amb 7 persones. La normativa restrictiva per combatre la pandèmia de la COVID-19 no va permetre realitzar altres viatges que estaven programats per a aquest mateix any.

DBF

Després d'haver de cancel·lar l'edició del 2020 a causa de la pandèmia, el DBF es va tornar a organitzar al setembre del 2021. Donat que encara hi havia moltes restriccions vigents, es va haver de celebrar un festival amb un format lleugerament més petit. Es van haver de limitar el nombre d'entrades venudes però aquestes es van exhaurir dies abans de començar el festival. D'altra banda, es eliminà una de les carpes i es va espaiar la carpa més gran perquè la gent pogués mantenir la distància. En la segona carpa es podien seguir en directe per una pantalla les conferències de la pantalla principal.

El projecte de conservació va ser una proposta de l'ICO: els birdwatchers dels Daasanach. Amb els beneficis de la venda d'entrades i el donatiu que va fer el Zoo de Barcelona, els ornitòlegs d'aquesta tribu de Kènia editaran la primera guia de camp d'ocells i fauna escrita en la seva llengua. A més, es va organitzar una recollida de material òptic per fer-lo arribar a les persones d'aquesta tribu i va ser tot un èxit: es van recollir més de 50 prismàtics i 3 telescopis.

De les 172 persones que van respondre l'enquesta de satisfacció del DBF en català, el 31% eren socis de l'ICO i un 41% va conèixer el festival gràcies a les xarxes socials i la web de l'ICO.

Comptes 2021

DESPESES 2021		
CONCEPTE	Parcials	Totals
PERSONAL		
SOUS EQUIP TÈCNIC	240.107,19	
COL·LABORADORS	116.571,44	
FEINES REALITZADES ALTRES EMPRESES	57.854,51	
SEGURETAT SOCIAL	77.623,10	
TRANSPORT	19.251,94	
TOTAL PERSONAL		511.408,18
COMPRES		
MOBILIARI I SIMILARS	0,00	
MATERIAL ANELLAMENT	18.048,67	
ALTRE MATERIAL (e.g. CAIXES NIU, SAMARRE)	7.828,00	
LLIBRES, FORMACIÓ I REVISTES	769,17	
TOTAL COMPRES		26.645,84
ASSESSORIES I ASSEGURANCES		
ASSEGURANCES	938,37	
LABORAL, COMPTABLE I FISCAL	4.172,70	
SERVEIS BANCARIS I ALTRES	2.562,98	
TOTAL ASSESSORIES EXTERNES		7.674,05
DESPESES OFICINA		
LLOGUER, REPARACIÓ I CONSERVACIÓ	6.762,80	
SUBMINISTRAMENTS	3.191,11	
TELÈFON I INTERNET	15.492,41	
PAPERERIA I COPISTERIA	2.109,10	
INFORMÀTICA	205,82	
TRAMESES POSTALS	2.248,90	
MATERIAL OFICINA	130,32	
TOTAL DESPESES OFICINA		30.140,46
PUBLICACIONS (impremta, diseny)		27.789,59
CONGRESSOS, ASSEMBLEA, JORNADES		1.620,00
DEVOLUCIONS (quotes)		7.219,78
ALTRES		19.078,29
ROMANENTS		61.868,31
TOTAL DESPESES 2021		693.444,50

INGRESSOS 2021

CONCEPTE	Parcials	Totals
Ingressos per activitat pròpia		
Quotes socis i subscripcions	40.315,00	
Convenis i subvencions	410.759,55	
Donacions	12.087,60	
TOTAL INGRESSOS ACTIVITAT PRÒPIA		463.162,15
Vendes i altres ingressos mercantils		
Vendes i publicitat	2.443,98	
Prestació de serveis	227.838,37	
TOTAL VENDES I ALTRES INGRESSOS MERCANTILS		230.282,35
TOTAL INGRESSOS 2021		693.444,50